

Mál nr. 147/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Húftrygging skip X

Gildissvið vátryggingarskilmála. Sönnun.

Gögn.

1. Málskot móttakið 5. apríl 2023, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 14. apríl 2023, ásamt skjáskoti af mínum síðum X hjá Vinnueftirlitinu, mynd af búnaði og myndband og skýrsla X til V dags. 14. janúar 2021.

Málsatvik.

Í tjónstilkynningu M til V segir að hinn 29. júní 2022 hafi tjón orðið á X þegar hún var á leið á miðin. Í tjónstilkynningunni segir orðrätt: „Vélin fellur aðeins niður í snúning, fer og skoða og sér ekkert athugavert. Er að gefa í á ný, þá gerist eitthvað og það seindrapst á öll, báturinn er fastu í gír.“ Í gögnum málsins eru einnig samskipti M og starfsmanna V sem og ljósmyndir af X.

M lýsir atvikum þannig við siglingu á X hafi hann orðið var við hljóðbreytingu í vél og hafi hann því minnkað hraða og opnað vélarrúmið og ekki séð neitt athugavert. Þegar hann hafi gefið vél X fullt afl hafi komið mjög stórt högg og steindrepist á vélinni. M bendir á að hann hafi ekki horft fram fyrir X áður en hann sigldi áfram en mikið rusla hafi verið sjónum. Einnig vísar M til þess að þegar búið var að draga X í land og þegar hann var hífður upp á bryggju hefði starfsmaður vélaverkstæðis spurt hvað hann hafi fengið í skrúfuna og þannig sé komin staðfesting á því sem gerðist. Þegar drifbúnaður X hafi síðan verið opnaður hafi komið í ljós að aðaldriföxull hafi verið þverklíptur og það gerist ekki öðruvísi en að eitthvað lendi á skipsskrúfunum. Þar sem hver dagur á strandveiðum sé dýr ákvað M að gera bráðabirgðaviðgerð áður en skoðunarmaður V hafi komið til að skoða X. Ekki hafi sá skoðunarmaður talað við viðgerðaraðila og af málatilbúnaði M má ráða að hann telji að skoðun skoðunarmanns V hafi verið ófullnægjandi. Í málskoti eru einnig rakín samskipti M við starfsmenn V í kjölfar tjónsins.

V hefur hafnað bótaskyldu og telur ósannað að X hafi verið siglt á rusl í sjónum eins M heldur fram. V vísar til þess að um hlutatjón hafi verið að ræða á X og bótasvið vátryggingar V sagi í 16. gr. að vátryggingin bæti m.a. skemmdir á skipi vegna „...áreksturs á annan fastan eða fljótandi hlut...“. V bendir á að M beri sönnunarbyrði um að tjón falli undir gildissvið vátryggingarinnar. V kveðst hafa sent skoðunarmann á vettvang til að skoða drifbúnað og skrúfu X eftir tjónstilkynningu og þá hafi verið búið að taka í sundur drifbúnað X og nota hluta drifs sem skemmdist til viðgerðar ásamt gömlum varahlutum. Einnig hefur V eftir umræddum skoðunarmanni að líklegasta skýring á tjóni sé sú að öxull hafi brotnað þegar X var sett á ferð eftir gangtruflanir og ekki séu þannig skemmdir sjáanlegar á skráfublöðum að merki sé um högg á skrúfuna vegna utanaðkomandi hluta. Þannig telur V skilyrði 16. gr. ekki uppfyllt um að tjón hafi orðið vegna þess að siglt hafi verið á fastan eða fljótandi hlut, þar sem gögn bendi til þess að tjón hafi orðið vegna langvarandi álags og þreytu í öxli X.

M gerir athugasemdir við afstöðu V með þeim skýringum að ekki hafi komið strax í ljós að um ásiglingu hafi verið að ræða heldur hafi það komið fram síðar. Einnig vísar M til þess að drif og skráfur í X hafi verið þrettán mánaða gamlar og einungis verið notaðar í 82 daga og vísar til yfirlits Fiskistofu um róðrafjölda sem og reikninga fyrir kaupum á drifi. Einnig vísar M til ljósmynda af skráfum og öxli og því að hann hafi bent V á að tala við tiltekna aðila.

V ítrekar í seinni athugasemdum sínum að M beri sönnunarbyrði um að tjón falli undir gildissvið vátryggingarskilmála.

Álit.

Í málinu er fyrst og fremst ágreiningur um sönnun atvika og hvort þau atvik hafi leitt til vátryggingaratburðar í skilningi gr. 16.1 í vátryggingarskilmálum V, þ.e. hvort sýnt sé að skemmdir á X séu til komnar vegna „...áreksturs á annan fastan eða fljótandi hlut...“. Sá sem heldur því fram að vátryggingaratburður falli undir gildissvið vátryggingar ber alla jafna sönnunarbyrði um atvik skv. meginreglum um sönnun í vátryggingarétti. Sú sönnunarbyrði hvílir því í þessu máli á M.

Þegar litið er til gagna málsins verður ekki annað séð en að tjónstilkynning M í upphafi beri ekki skýrlega með sér að X hafi verið siglt á eitthvað í sjónum þegar tjóns varð fyrst vart. Til sönnunar á því að atvik hafi verið með þeim hætti vísar M til eðlis tjónsins og það sem hann hefur eftir tilgreindum mönnum um það hvernig það getur hafa komið til. Ekki liggja fyrir í málinu upplýsingar beint frá þeim sem M vísar til, engin sérfræðigögn eða matsgerðir liggja fyrir um hverjar líklegar tjónsorsakir eru nema frá skoðunarmanni V sem telur að tjón hafi orðið vegna langvarandi álags og þreytu í öxli.

Þó M hafi fært fram rök gegn mati V á tjónsorsök, sem byggt er á umræddu mati skoðunarmanns V, er eru þau rök ekki studd með afgerandi gögnum sem sýna hið gagnstæða. Hallann af slíkum sönnunarskorti verður M að bera með vísan til þeirra sönnunarreglna sem áður var vísað til. Telst M því ekki hafa sýnt fram á, með þeim gögnum sem liggja fyrir í málinu, að skemmdir á X hafi orðið vegna áreksturs á fastan eða fljótandi hlut í sjónum og á því ekki rétt til bóta úr húftryggingu hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr húftryggingu hjá V.

Reykjavík, 1. júní 2023.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir